

บ่องตัน

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ เราบวชมาเป็นพระสงฆ์ เห็นใหม่ นี่สังขธรรม บวชมาเป็นพระสงฆ์ เพราะเหตุใด บวชมาเป็นพระสงฆ์ด้วยกรรมวินัย ถ้าไม่มีกรรมวินัย นี่อุตฺตจิตตุดตกรรม ถ้าไม่มีการ ญัตติเป็นพระขึ้นมา ญัตตินี้มันเป็นอย่างไร เป็นสังฆกรรม เห็นใหม่ ฟังธรรมๆ เพราะเราเกิดจาก ธรรมะ เกิดจากกรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดมาเป็นสมมุติสงฆ์ นี่เกิดมา อุปัชฌาย์ยกเข้าหมู่ เวลาให้กรรมฐาน เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ สิ่งที่เป็นชัยภูมิที่เราศึกษาให้ เราค้นคว้า ถ้าเราศึกษาค้นคว้า บวชมาแล้วเพื่อประพฤติปฏิบัติ บวชมาแล้วเพื่อชำระล้างกิเลส บวช มาแล้วเพื่อสังขธรรม

ถ้าบวช สังขธรรม เห็นใหม่ เราตั้งสติปัญญาอย่างนี้ เราตั้งใจ เราตั้งสติเพื่อใช้อบรมปัญญา ถ้า ปัญญามันเกิดขึ้นมาเราจะทำสังขจะความจริงขึ้นมาได้ในหัวใจของเรา ถ้าเราทำหัวใจของเรา เวลา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเทศน์ธรรมจักรๆ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม นี่มัน เกิดจากสิ่งใด เกิดจากกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่า การ แต่เวลาปัญญาจักก็ยั้ง เทศน์ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วไตร่ตรองตาม มีสติมีปัญญาไป ถ้ามี สติปัญญาใคร่ครวญไปนี่สังขธรรมอันนี้มันจะเกิดขึ้นกับใจ ถ้าเกิดขึ้นจากใจ เพราะกิเลสมันอยู่ ที่ใจ

ถ้ากิเลสมันอยู่ที่ใจ เวลาเราทุกข์เรายากใจมันทุกข์มันยาก ถ้าใจมันทุกข์มันยากเราจะ ประพฤติปฏิบัติ เราบวชเป็นพระมา เห็นใหม่ เราหาครูหาอาจารย์ของเรา ถ้าเราลงใจกับบ่องตัน เวลา

เราไปอยู่ที่ใด ถ้ามีอุปฆาตๆ จะเป็นอุปฆาตของเรา ถ้าอุปฆาตเสียชีวิตไป หรือว่าเราพลัดพรากจากอุปฆาตนั้นไป เราจะไปถือนิสัยอาจารย์

เราจะแสวงหาครูบาอาจารย์ไง ถ้าแสวงหาครูบาอาจารย์ เราแสวงหาครูบาอาจารย์ที่เป็นสังฆธรรม ท่านดำรงชีวิตของท่าน จะพูดที่เล่นที่จริงก็แล้วแต่มันจะมีธรรมออกมาจากเสียงนั้น มันจะมีธรรมออกมาจากใจดวงนั้น แต่ถ้าครูบาอาจารย์ของเรามันเป็นจวนกระเบื้อง จวนกระเบื้องเขาเอาไว้ใส่ข้าว จวนกระเบื้องถ้ามันแตกแล้วเขาโยนทิ้งใส่ถังขยะ ถ้าไปหาครูบาอาจารย์ที่ท่านไม่เป็นธรรม เห็นไหม นี่มันบ้องตัน ครูบาอาจารย์ที่บ้องตันนี่มันเป็นประโยชน์อะไรกับเราละ ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมขึ้นมา มันไม่ใช่บ้องตัน มันมีเหตุมีผลไง

ถ้าไม่มีเหตุมีผล เห็นไหม คุณิ เวลาอุปฆาตยกเข้าหมู่ให้กรรมฐาน ๕ เกสา โลมา นขา ทนตา ตโจ แล้วรูกขมูลเสนาสนัง ให้เข้าป่าเข้าเขาไป ให้อยู่ในเงื้อมผา ให้อยู่ในที่สงบสงัด ให้ค้นคว้าให้ค้นคว้าให้มีความรู้จริงขึ้นมา นี่ในวงปฏิบัติ เห็นไหม แต่ถ้าในทางการศึกษา บวชมาแล้วต้องมีการศึกษา บวชมาแล้วต้องมาเรียน ไ้เรียนนะใครๆ ก็เรียน อุปฆาตก็ให้วิชามาแล้ว แต่เราจะมีความจริงขึ้นมาในหัวใจเราหรือเปล่านั้น

ถ้าเรามีความจริงขึ้นมาในหัวใจเรา เราทำให้เป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา สิ่งนี้มันเป็นความจริง เวลาบวชมาแล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านให้เป็นการศึกษา เราก็ต้องไปศึกษานักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก ศึกษาแล้วเราต้องศึกษาบาลีเพื่อจะเป็นกุญแจใจคู่พระไตรปิฎก จะเข้าไปศึกษาความจริง นั่นเป็นภาคปริยัติ นั่นคือภาคการศึกษา ถ้าภาคศึกษามาๆ ก็ต้องมีการศึกษาก่อน ถ้าไม่มีการศึกษาก่อนเราจะไม่มีปัญญา เราจะไม่มีหลักมีเกณฑ์ของเรา เราศึกษาเราก็ศึกษาได้ ในวงกรรมฐานเราก็ศึกษาทั้งนั้น องค์ไหนบ้างที่บวชมาแล้วไม่ค้นคว้าดำริดำรา พระไตรปิฎกก็มีอยู่แล้ว เราศึกษามาเราไม่ได้ไปสอบเอานักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก เราศึกษามาเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

เราศึกษามาเพื่อปฏิบัติ เราไม่ได้ศึกษามาเพื่อเป็นสัญญาที่จำว่าเป็นความรู้ของเรา ให้กิเลส มันเห่อเหิมขึ้นมาว่าฉันมีความรู้มาก เพราะฉันได้มีใบรับรองรับประกันว่าฉันมีความรู้ขนาดไหน แต่ถ้าเราปฏิบัติ เห็นไหม เราหาครูหาอาจารย์นะ เราหาครูบาอาจารย์ที่เป็นความจริง เราไม่หาครู อาจารย์บ้องตื้น ถ้าหาครูอาจารย์บ้องตื้น มันตื้นๆ มันผิวเผิน มันผิวเผินนี่มันไม่กินใจหรอก

ถ้ามันผิวเผินมันพูดสิ่งใดมาก็ไม่มีหลักมีเกณฑ์เลย ทำสิ่งใดมาก็เหลวไหล คุณสิ ถ้าหัวมันไม่ สาย หางมันไม่กระดิก ถ้าหัวมันสาย หางมันกระดิกไปหมด ถ้าครูบาอาจารย์บ้องตื้น เราพลัดพราก จากอุปัชฌาย์มา เราหาครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่ง ถ้ามีครูอาจารย์ที่ไหนเป็นที่พึ่ง เราขอนิสัยจากครูบา อาจารย์นั้น นี่ขอนิสัย เห็นไหม เรามีความผิดความถูกสิ่งใดก็ให้ครูบาอาจารย์คอยบอกคอยสั่งคอย สอนคอยติคอยเตือน

สิ่งต่างๆ เห็นไหม นี้อุปัชฌาย์วัตร อาจารย์วัตร สัททวิหาริก มันมีวัตรปฏิบัติร่วมกัน ถ้ามีวัตร ร่วมกัน ถ้าไม่บ้องตื้น เห็นไหม พอมันอยู่ด้วยกันมันจะรู้ จะรู้ว่าท่านมีคุณธรรมหรือไม่ เราคิดสิ่งใด เรามีความทุกข์ยากอย่างไรในหัวใจของเรา เราจะมีที่พึ่งอย่างไร บวชมาแล้วด้วยกิเลสมันก็บีบบังคับ ไฟในหัวใจ เขาอยู่ทางโลกเขามีพ่อแม่ เขามีญาติมีพี่น้อง เขามีความอบอุ่น เขาดูแลรักษาฉัน เรา บวชมาแล้วก็เป็นคนอนาถา บวชมาแล้วใครจะดูแลเรา มันวิตกวิจารณ์ไปหมด

เวลาจะออกประพฤติปฏิบัติเข้าป่าเข้าเขาไปใครจะดูแลเรา ข้าวปลาอาหารใครจะคิดถึงเรา บ้างหรือเปล่า เราไปแล้วจะมีคนระลึกถึงเราหรือไม่ เราเป็นคนสิ้นไร้ไม้ตอก กิเลสมันบีบคั้นมา ทั้งนั้น กิเลสมันเหยียบย่ำหัวใจทั้งนั้น ฉะนั้น เวลาอยู่กับครูบาอาจารย์ ถ้าท่านดูแลๆ โดยความเสมอ ภาค ด้วยความเป็นธรรม สิ่งที่ได้มาได้มาเป็นของส่วนกลาง เวลาจะเป็นผู้น้อยหรือเป็นผู้ใหญ่ก็ แล้วแต่มันก็มีธาตุ ๔ และขันธ ๕ เหมือนกัน มันก็ต้องจำเป็นใช้สอยเหมือนกัน

ถ้าท่านเป็นธรรม ท่านจะให้เสมอภาค ไม่มีการเอาวัดเอาเปรียบ ทีนี้ในหมู่คณะของเรา เห็น ใหม บางคนธาตุขันธ ธาตุขันธคนนี้ชอบอย่างนั้น ธาตุขันธคนนี้ไม่ชอบอย่างนี้ อันนี้ไม่ใช่การเอา

รัดเอาเปรียบ นี่การเห็นน้ำใจต่อกัน เพราะสิ่งนี้เขาใช้ไม่ได้ ใช้แล้วมันเกิดภูมิแพ้ มันเกิดต่างๆ ในวง
กรรมฐานเราจะรู้ขนาดนั้นนะ สิ่งใดที่คนอื่นเขาใช้ไม่ได้ เขาไม่ยอมใช้ เขาใช้แล้วเป็นโทษ ให้คน
อื่นแทนไปซะ

แต่ถ้าเป็นทางโลกต้องเสมอภาค ต้องมีค่าเท่ากัน ต้องแบ่งเหมือนกัน มันจะเหมือนกันไปได้
อย่างไร ในเมื่อจิตนิสัยของคนมันไม่เหมือนกัน มีความเสมอภาคๆ โดยธรรมชาติ ถ้าเสมอภาคโดย
โลกมันต้องเอาไม้บรรทัดวัดเลยละ ต้องได้เท่ากันทุกอย่างหมดเลย แล้วอีกคนหนึ่งต้องการใช้มาก
อีกคนต้องการใช้น้อย น้อยนี่ก็เอาไปเก็บไว้ทำไมให้เป็นภาระ ไอ้ที่มากก็ขาดแคลนของเขา นี่ความ
เสมอภาคมันเสมอภาคโดยธรรมอย่างนี้ มันไม่ได้เสมอภาคต้องได้เหมือนกันได้เท่ากันทั้งหมด มัน
เป็นไปได้หรือ เพราะคนนิสัยไม่เหมือนกัน นี่การดูแลทางธาตุขันธ์ แต่ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็น
ธรรม ท่านไม่บ้งตื้น

ในดวงใจทุกดวงใจว่าแห้ว ทุกดวงใจว่าแห้ว ในวัฏสงสารนี้มีความทุกข์ความยากทุกดวงใจ
ในเมื่อมีกิเลสครอบงำอยู่ ไม่มีดวงใจใดมีความสุขมีความรื่นเริงตามความเป็นจริงหรือ เว้นไว้แต่
เวลาทำความสงบของใจเข้ามา ใจมันสงบเข้ามา จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้หมองไปด้วยอุปกิเลส
จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส ถ้าจิตเดิมแท้จิตมันเข้าไปถึงความสงบระงับได้
มันมีความส่องใสมีความสงบ เห็นใหม่ นั่นนะมันเป็นที่พึงได้ มันเป็นความจริงอันนั้นได้

แต่ถ้าครูบาอาจารย์บ้งตื้น นี่พลังจิตๆ ถ้าพลังจิตทำมาทำไม ทำพลังจิตทำมาด้วยความ
มีฉันทิภูริไช้ไหม ทำมาด้วยความสมุทัยไช้ไหม ด้วยความลุ่มหลงไช้ไหม ถ้าไม่มีความลุ่มหลง
อันนั้นมันเป็นเป้าหมายหรือ ครูบาอาจารย์ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านให้ทำความสงบของใจ ถ้า
ใจมันสงบเข้ามามันถึงมีกำลัง เราต้องการกำลังเท่านั้น เราต้องการให้จิตมันสงบเข้ามาให้มันมีกำลัง
ขึ้นมา ให้มันไม่เป็นภาระรุงรังเท่านั้น แล้วออกฝึกหัดไช้ปัญญาไป ทำวิปัสสนาขึ้นไป เห็นกาย เห็น
เวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามเป็นจริง ไม่ใช่บ้งตื้น บ้งตื้นนี้ทำให้มีพลังขึ้นมา แล้วมันจะมีปัญญา

จะเกิดปัญญา มันจะเกิดมาได้อย่างไร ถ้ายี่ไซ้ไพร่ถ้ามันทำความสงบเข้ามาแล้วเป็นปัญญาขึ้นมา ถ้ายี่ไซ้ไพร่ก็เป็นพระอรหันต์ไปหมดแล้ว

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเรียนกับอาหารคาบส อุทกคาบส ฌานสมาบัติได้หมดเลย เจ้าชายสิทธัตถะมีความรู้เหมือนเรามีความเห็นเหมือนเรา มีเสมอกากเหมือนเรา สามารถตั้งสอนคนอื่นได้ มีความรู้เท่าๆ เรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่สนใจเลย เพราะอะไร เพราะเรายังทุกข์อยู่ เวลาเข้าถึงความสงบมันก็มีความสงบ จิตเดิมแท้ที่ส่องใส มันก็ส่องใส มันก็มีความสุข ความสงบระงับชั่วคราว เวลามันคลายตัวออกมาแล้วมันมีอะไรที่มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาบ้างล่ะ

เจ้าชายสิทธัตถะไม่ได้เป็นอะไรเลยนะ การค้นคว้าอยู่ ๖ ปี ไปศึกษากับเขามา ถ้าการไปค้นคว้าอยู่ตัวเองยังไม่รู้ใช้ไหม แต่ขนาดเรายังไม่รู้ แต่อุทกคาบส อาหารคาบสก็รับประกัน เห็นไหม เข้าสมาบัติได้สมาบัติ ได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ทำได้เหมือนเราเลย มีความรู้เหมือนเรา เจ้าชายสิทธัตถะปฏิเสธเลย ปฏิเสธทั้งนั้น แล้วโดยหลักการเจ้าชายสิทธัตถะยังปฏิเสธมาแล้วมารื้อค้นขึ้นมาด้วย บุญเพนิวาसानุสสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณ วิชชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาสวักขยญาณนี้ญาณชำระอาสวขัย ทำลายอวิชชาในดวงใจ มันทำอย่างไร

นี่ไง ครูบาอาจารย์ไม่บ้องตื้น มันมีเสต็ปเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป ถ้าเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป เขาดูแลกันอย่างนี้ ถ้าครูบาอาจารย์ท่านดูแลกันอย่างนี้มันถึงย้อนกลับมา สิ่งที่คุณดูแลอยู่อย่างนี้มันมาจากไหน เราจะปลุกต้นไม้ เราจะมีกระดางต้นไม้หรือเปล่า เรามีดินหรือยัง เรามีเมล็ดพันธุ์หรือยัง เรามีน้ำ เรามีปุ๋ยไหมที่จะดูแลต้นไม้ต้นนี้ไป นี่ก็เหมือนกัน บวชมาแล้วของเลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง นิสสัย ๔ อภิญญากิจ ๔ กิจ ๔ อย่างของสงฆ์ไง เลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง มีอาหาร เจ็บไข้ได้ป่วยก็ด้วยน้ำ มูตรเน่า ยารักษาโรค อยู่ในเรือนว่าง ทำไม่ต้องทำตรงนั้นล่ะ ทำตรงนั้นนะ ครูบาอาจารย์ สิ่งที่เราจะประพฤติปฏิบัติมันต้องมีที่มาที่ไป

ถ้ามีที่มาที่ไป คุณิ ฆราวาสธรรม ธรรมของฆราวาสเขา ในปัจจุบันนี้ผู้สอนที่เป็นฆราวาสนะ มรรคผลนิพพานทั้งนั้น เวลานั้นกับวชพระเราสอนเรื่องทำทาน แต่ฆราวาสเขาสอนเรื่องนิพพานนะ แล้วเราก็ไปศึกษากันหมดเลย เขาสอนเรื่องนิพพานเลย หลับหูหลับตาไปตื่นขึ้นมาเป็นพระอรหันต์ หมดเลย แต่ทำไมพระมาสอนเรื่องทาน ต้องเสียดละ ต้องทำทาน ก็เหมือนกระดางต้นไม้ ในเมื่อจิต มันสกปรก จิตมันครอบงำไปด้วยอวิชชา ด้วยความไม่รู้ ด้วยความไม่รู้เขาใช้ปัญญาตรรกะ ใช้ปรัชญาใคร่ครวญกัน

ถ้ามีสติปัญญา คุณิ เวลาครูบาอาจารย์เราสอนนั้นนะ ปัญญาอบรมสมาธิ นี่มันไม่มีสมาธิ ไม่มีสิ่งใดมันบ่งตั้ง จิตฉายเอาตามความพอใจของกิเลส ไม่ใช่หยาบฉวยโดยธรรมนะ หยาบฉวยเอา โดยตามกิเลสเพราะอะไร เพราะมีครูบาอาจารย์วางรากฐานมา มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นใหม่ คุณิ เวลาจะเผยแผ่ธรรมนะ ต้องเป็นภิกษุสงฆ์ หรือไม่ก็ต้องเป็นอริยบุคคล ถ้าไม่อย่างนั้น จะเผยแผ่ธรรมไม่ได้ นี่ก็อึ้งไป ครูบาอาจารย์ทำวางรากฐานมาไง ถ้าลองไม่มีรากฐานมาพูดไปสิ่งใดใครจะเชื่อ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาพูดถึงก็พูดถึงอริยสัง สิ่งนี้เป็นสังฆธรรม สิ่งนี้ต่างๆ แล้วก็หยาบฉวยเอา หยาบฉวยมาบอกว่านี่เป็นยา นี่ฆราวาสเขาสอนธรรมกัน แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเรา เห็นใหม่ สมัยหลวงปู่มั่นเราจะบวชต้องเป็นปะขาว ต้องไปฝึกหัดการงานนาถ ฝึกหัดตัดเย็บบริวาร ฝึกหัดข้อวัตรปฏิบัติ ฝึกหัดนั้นนะเตรียมตัว เตรียมตัวเตรียมใจขึ้นมา มันรู้ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา ถ้ารู้มันก็อยู่แนวทางนั้นไง เวลาข้อปฏิบัติก็เพื่อความสงบระงับไป เพื่อให้ใจอยู่กับเราไง ไม่ใช่สิ่งใดเลย นี่พลังจิตๆ พลังจิต คุณิ ใครมันก็ทำได้ ในลัทธิศาสนาอื่นๆ เขาก็ทำภาวนาเหมือนกันทั้งนั้น แล้วพลังจิตอะไร พลังจิตอ่อนวอนเอาใจใหม่ พลังจิตนี้คิดเอาเองใจใหม่ นี่มันเอามาจากไหน

ถ้ามันบ่งตั้ง ความบ่งตั้งมันผิวเผิน มันบ่งตั้งมาก มันไม่เป็นความจริงเลย ถ้าเป็นความจริง ครูบาอาจารย์อย่างที่ว่าบวช หลวงปู่มั่นท่านจะวางรากฐานขึ้นมาเลย พอวางรากฐานขึ้นมาเราก็บอกว่า มันเป็นเรื่องสมัยนั้น คนยังไม่มีการศึกษา สมัยนี้โลกเจริญทุกคนก็มีปัญญาหมดแล้ว

ปัญญาเลิศทั้งนั้น ทิฐูฐิมานะจรดฟ้า แล้วยังมาประพฤติปฏิบัติ เอาใจอยู่ใหม่ ลองทิฐูฐิมานะจรดฟ้า
นี่ใจมันสงบได้ใหม่ ถ้าใจมันไม่สงบมันจะเอาสัมมาสมาธิมาจากไหน โดยพื้นฐาน คุณติ เขาจะปลูก
ต้นไม้มันต้องมีพื้นดินของเขา เขาต้องมีความพร้อมของเขา จิตควรแก่การงาน เวลาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการอนุปปพิทถา ในเรื่องของทาน มันได้บุญ บุญแล้วไปไหน ก็ไปเกิด
บนสวรรค์ ไปเกิดสวรรค์แล้วมันก็ไปเวียนตายเวียนเกิด พอมีบุญกุศลให้ถือเนกขัมมะ ทำจิตใจให้
ควรแก่การงานท่านถึงจะเทศน์อริยสัจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเทศน์อริยสัจ เทศน์แต่นักปฏิบัติ เทศน์แต่ผู้เป็นนักรบ
แต่ถ้าเป็นฆราวาสเขาจะเทศน์วางพื้นฐานมาก่อนให้หาหัวใจของตัวเองให้เจอ ถ้าใจของตัวเอง เห็น
ใหม่ อริยสัจมันอยู่ที่ไหน ทุกข์มันอยู่ที่ไหน เวลาว่าทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ แล้วมันกำหนดที่
ไหน ถ้าเราไม่รู้จักจุดที่ทุกข์มันอยู่แล้วเราจะไปชำระล้างมันได้อย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าว่าทำความสงบของใจ ครูบาอาจารย์ท่านสอนทำสมาธิ ทำความสงบของใจ
เป็นสมณะ สมณะคือจิตสงบระงับเข้ามา แล้วบอกว่าสมณะมันไม่มีปัญญา พุทธถึงปัญญาไอนั้นมัน
ปัญญาของกิเลส ปัญญาของอวิชา ปัญญาของความไม่รู้ อวิชาคือความไม่รู้ แล้วความไม่รู้มันเป็น
ปัญญาได้อย่างไร ก็ตัวมันไม่รู้ แต่มันไปท่องจำธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาไง ก็
ศึกษามาไง นักรบเอก เห็นใหม่ บาลีก็ประโยค? ศึกษามาจากไหน ก็ศึกษามาธรรมขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้น แล้วจากใคร ก็จากความไม่รู้ไง ก็จากอวิชาไง ก็จากที่ไปท่องจำมาไง
แล้วก็นี่พลังงานไง ใ้อบ้องตื้น! มันผิวนั้นทั้งนั้น มันบ้องตื้น บ้องตื้นแล้วเราทำอย่างไรกัน
กรรมฐานเราทำอย่างไรกัน

กรรมฐานของเรา คุณติ ถ้ามีการศึกษาก็บอกนี้ไม่มีการศึกษา ดูถูกการศึกษา ศึกษาแล้วศาสนา
อยู่ได้อย่างไร ก็ศาสนาอยู่ได้ด้วยสัจจะความจริงใจ ความจริงที่เกิดมาจากการประพฤติปฏิบัติ ความ
จริงที่ศีล สมาธิ ปัญญา มรรคญาณที่มันเกิดขึ้นไง ถ้ามันเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา มันใช่ความจริงหรือ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษามากับใคร ไม่มีธรรมะแม้แต่ข้อเดียว ไปศึกษากับเจ้าลัทธิ

ต่างๆ ก็สาธดาแก้ทั้งนั้น นี่ศึกษามาแล้ววางทิ้งหมดเลย แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันวิสาขบูชา นั่งลงอยู่ที่โคนต้นโพธิ์ ศึกษามาจากใคร ศึกษาจากใจ

ใจที่มันทุกข์ยาก ใจที่มันไปศึกษากับเขามา มันทุกข์ยากมาหมดแล้ว เห็นไหม นี่วางหมดเลย ระลึกถึงความสุขที่เป็นราชกุมารที่อยู่โคนต้นหว้านั้น ลมหายใจเข้าและลมหายใจออกมันสงบระงับเข้ามาอย่างไร ถ้ามันสงบระงับเข้ามา นี่ความสุขๆ ความสุขมันเกิดจากใจใจ นี่สัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิคือจุดเริ่มต้นใจ ถ้าไม่มีจุดเริ่มต้นมันบ๊องตื่น บ๊องตื่นมันเร่ร้อน มันไร้สาระ แล้วบอกทำพลังของจิต พลังของจิตใครเป็นเจ้าของ ใครมีสติ ใครบริหารจัดการ ถ้าไม่มีใครบริหารจัดการ อันนั้นเป็นมิจฉา มิจฉาเพราะอะไร เพราะมันขาดสติ

แล้วขาดสติเป็นสมาธิได้อย่างไร อ้าว คนเคลิบเคลิ้มเป็นสมาธิไม่ได้หรือ ก็มีจฉาใจ มิจฉาสมาธิใจ มิจฉาสมาธิคือสมาธิครอบงำ สมาธิก็อุปาทานหมู่ใจ สมาธิก็คนชักนำใจ ชื่อนำให้เป็นสมาธิ เราต้องให้คนชี้นำใหม่ ถ้าคนชี้นำคนนอกใจใหม่ ไม่ใช่เราใจใหม่ แล้วจิตเราตามเขาไป ถ้ามันทำได้ ก็บอก นี่อย่างนี้เสร็จแล้วเป็นสมาธิเป็นพลังของจิต เดียวมันจะเกิดปัญญา บ๊องตื่น เหลวไหล

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ไม่ทำอย่างนั้น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นให้ฝึกหัดสติ การก้าวเดิน การเหยียด การกู่ การขบการฉัน ความเป็นอยู่ ท่านให้ฝึก อย่าดี้อดิ่ง อย่าลองดี ความลองดีนั้นกิเลสเหยียบธรรม หลวงตาท่านบอกว่า เหมือนหมาบ้ากัดตะแคงธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วยังเทศนาว่าการ เหยียบย่ำธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วยังแสดงธรรมอยู่นั้น พอแสดงธรรมขึ้นมามันเกิดจากอะไร นี่มันบ๊องตื่นใจ

แต่ถ้าเป็นหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เห็นไหม หลวงปู่มั่นท่านบอกว่า แม้แต่ตัวอักษรท่านยังเคารพบูชา เพราะตัวอักษรนั้นมันเป็นการสื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านนั่งอยู่ที่ไหน ถ้าท่านนั่งสูงกว่าตัวอักษรท่านจะไม่ยอมนั่งเลย ท่านจะให้เก็บสิ่งนั้นขึ้นไว้ก่อน เพราะสิ่งนั้นเป็นสื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ นี่สิ่งที่เคารพบูชาๆ ตั้งแต่สื่อ เคารพบูชา

แล้วเวลาทำ เพราะเคารพบูชา คนที่เคารพบูชา คนที่กตัญญูกตเวที มันจะกัณฑ์จะฉีกสิ่งที่จะต้องสมเด็จ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้นั้นได้ไหม มันเป็นไปได้ ท่านเคารพบูชาจากหัวใจของ
ท่าน ถ้าท่านเคารพบูชาจากหัวใจของท่าน เห็นไหม สิ่งที่เคารพบูชามาจากไหน เพราะมันเห็นโทษ
ไง คนที่จะเคารพบูชามันต้องเห็นโทษก่อน อะไรเป็นโทษละ ใจความเหิมเกริมนั่นใจเป็นโทษ ใจ
ความมักง่ายนี่เป็นโทษ ใจความเห็นแก่ตัวนี่เป็นโทษ ใจความที่อยากได้ธรรมอยากได้เงินไม่มี
เหตุมีผลนี่เป็นโทษ

ความอยากมันอยากในธรรมและวินัย อยากในประพฤติกฎปฏิบัติอันนี้เป็นมรรค อยากแล้วเรา
ปฏิบัติไฉน ถ้าผิดถูกเราหาครูบาอาจารย์ อย่าบ้องตื้นลิ ถ้าบ้องตื้นเราเอาอะไรเทียบเคียงล่ะว่าครูบา
อาจารย์ท่านสอนอย่างไร ครูบาอาจารย์สอนอย่างไร แล้วเราทำไปแล้วมันเหลวไหล มันไม่มีสิ่งใด
เป็นความจริงขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างนี้หรือ

ธรรมะนี้ตั้งแต่สองพันห้าร้อยกว่าปีมานี้ มันเป็นอย่างนี้หรือ แล้วเวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่
มั่น ท่านทำของท่านขึ้นมา ท่านมีความจริงขึ้นมา ท่านวางหลักวางเกณฑ์ขึ้นมาจนเป็นหลักเป็น
เกณฑ์ จะเป็นสายกรรมฐานลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทำตามกันมา มันเป็นอย่างนี้หรือ ถ้ามันเป็นอย่างนี้
ทำไมมันเอาใจของผู้ที่คุณธรรมไว้ในอำนาจของตัวเองไม่ได้ ถ้ามันเอาใจไว้ในอำนาจของตัวเองแล้วมัน
ก้าวเดินออกไปอย่างไร

จากที่ว่าปู่ชุนและกัลยาณปู่ชุนมันก็รู้เห็นชัดเจนแล้ว ปู่ชุนคนหนา คนหนานี่นะ รูป รส
กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ถ้ายังอยากดัง อยากมีชื่อเสียง อยากให้คนนับ
หน้าถือตา นั่นละบ่วงของมาร มันรัดคอตาย หลวงตาท่านสอนประจำ ไม่คิดเราแล้วนี่สบาย ไม่คิด
เรา ไม่มีตัวตน ไม่มีทิฐิฐิมานะ ไม่อยากดังอยากใหญ่อยากเหยียบหัวคน อยากให้คนยอมรับ มันคิด
ตนเองก่อนไง มันใหญ่โตไปหมด มันก้าวเดินไปไม่ได้เลย เท่าแต่ละข้างมันใหญ่กว่าโลก มันยกเท้า
ไม่ขึ้น มันคิดตัวเองไง

ถ้ามันไม่ติดตัวเอง ไม่ติดเราชะอย่างมันมีอะไรบ้างที่มันจะกระทบกระเทือนเรา ถ้ามันยังติดเราไง เพราะมันติดเรานี่ไง แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านทำอะไรของท่าน ท่านทำข้อปฏิบัติ ท่านดูแลหัวใจมาตลอด มันไม่บ้องตื้นไง ถ้ามันบ้องตื้น มันไร้สาระ มันไม่มีที่ไปที่ไป พอไม่มีที่ไปที่ไป เวลาสอนกันไปมันก็เป็นทฤษฎีเป็นความจำ เป็นทฤษฎีขึ้นมา ต้องทำอย่างนั้นๆ แล้วต้องให้ได้ อย่างนั้น แล้วมันได้จริงหรือเปล่า

มันเป็นมิจฉา มิจฉาเพราะมันบ้องตื้น มันไม่มีเหตุมีผลรองรับ ถ้ามันมีเหตุมีผลรองรับนะ เหตุผลนะ ชมมสากจฉา เอตมมุงคฺคตมฺมํ การสนทนาธรรมเป็นมงคลอย่างยิ่ง การสนทนาธรรม เวลาอัปากมานี้ก็เห็นลึนไก่อแล้ว คนพูดถูกนะ คนพูดอยู่ในร่องในรอย มันไม่มีอะไรโต้แย้งหรือกกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่มีอะไรขัดและแย้งกัน ตั้งแต่เริ่มต้นศีล สมาธิ ปัญญา จะไม่มีอะไรขัดไม่มีอะไรแย้งกันตลอดไปเลย แต่ถ้ามันมีอะไรมาขัดมาแย้ง เวลาทำสมาธิแล้วจะเกิดปัญญาเอง เวลาสมาธิแล้วจะมีปัญญาไปหมดเลย ถ้าใครทำสมาธิเป็นคนดีไปหมดเลย

สมาธินะ ถ้าเป็นคุณไสย เขาก็ทำของเขา คนที่ทำคุณไสยโดยอภิญญาที่เขาทำกัน เป็นคนดีตรงไหน มันทำคุณไสย มันทำให้เขาเดือดร้อนกันไป ถ้าไม่อาศัยสมาธิมันอาศัยอะไร มันก็อาศัยสมาธิ เป็นสมาธิแล้วมันต้องเป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิมันเกิดขึ้นมาจากการลงทุนลงแรง จากใจดวงนั้น

ใจของเรา เราบวชมาเป็นพระ ทำไม่ถึงมาบวชละ เรามาบวชเพราะเรามาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเกิดเป็นมนุษย์ เราเห็นธรรมโอสธ เราเห็นทางออกของการเวียนว่ายตายเกิด จิตถ้ามันยังเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันก็จะเวียนว่ายตายเกิดไปอย่างนี้ คนจะสูงจะต่ำจะดี จะชั่วในโลกนี้ต้องเวียนว่ายตายเกิดทั้งหมด

ฉะนั้น เราถึงเห็นว่าสิ่งที่เป็นทางโลก มันไม่ใช่ทางออกของเรา เราถึงได้เสียสละมาบวชเป็นพระ เรามาบวชเป็นพระเพื่อเหตุใด บวชเป็นพระเพื่อจะประพฤติปฏิบัติให้เห็นสัจจะความจริง ให้

ออกไปจากวัฏสงสารนี้ ถ้าออกไปจากวัฏสงสารนี้ใครเป็นคนออก ใครเป็นคนออกจากวัฏสงสารนี้ ถ้าคนที่ออกจากวัฏสงสารนี้ ตัวคนนั้นมันอยู่ที่ไหน ถ้าตัวคนมันอยู่ที่ไหน เราก็กำหนดพุทโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ มันจะเข้าไปสู่ตัวตนอันนั้น เข้าไปสู่จิตจิต เข้าไปสู่จิตเดิมแท้

ถ้าเข้าไปสู่จิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้นั้นมันสงบระงับเข้ามาอย่างไร ถ้าจิตเดิมแท้นั้นสงบระงับเข้ามามันเป็นปุถุชน กัลยาณปุถุชน แล้วเวลาจิตมันสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต ตามความเป็นจริง นี่มันยกขึ้นสู่โสดาปัตติมรรค ถ้ามันยกขึ้นสู่โสดาปัตติมรรค ถ้าปฏิบัติตามความเป็นจริง ถ้ามีครูบาอาจารย์ เห็นใหม่ ชุ่มมสากจณา เราสนทนาธรรมกัน ใครปฏิบัติแล้วมันติดขัดอย่างไร สนทนาธรรมกัน หาช่องทางออกต่อไป ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติแล้ว ท่านเคยก้าวล่วงมาแล้ว เคยผ่านเส้นทางนี้ไปแล้วท่านจะคอยชี้นำเรา

คอยชี้นำเราเพราะอะไร เพราะท่านผ่านไปแล้วท่านจะบอกเราได้เลยว่า เราเริ่มต้นอย่างนี้มันถูกหรือผิด แล้วเราก้าวเดินไปนี่มันจะไปเจออุปสรรคสิ่งใด แล้วเราก้าวเดินไปมันจะเจออุปสรรคอย่างนั้นแน่นอน แต่ด้วยผู้ปฏิบัติถ้ายังปฏิบัติก็คิดว่าตัวเองทำ เพราะมันเป็นความมหัศจรรย์ แม้แต่จิตสงบแล้วมันก็มีความสุข จิตสงบแล้วมันก็ว่าสิ่งนี้เป็นความมหัศจรรย์ แต่พอมันยกขึ้นสู่วิปัสสนา มันยิ่งมหัศจรรย์เข้าไปใหญ่เลย ถ้ายังมีมหัศจรรย์เราพิจารณาไปแล้วถ้ามันปล่อยวางมันยิ่งโคตรมหัศจรรย์เลย โคตรมหัศจรรย์แล้วมันทำอะไรต่อไปละ

ครูบาอาจารย์ที่ท่านผ่านมาแล้วท่านจะรู้เลยว่า พัฒนาการของจิตมันจะเป็นอย่างไร แต่คนที่ปฏิบัติใหม่ เรายังไม่รู้ใช่ไหม เราเจอสิ่งใดเราก็มหัศจรรย์ๆ มหัศจรรย์ก็คือใช่ มหัศจรรย์ก็คือว่ามันสุดยอด ถ้ามันสุดยอดแล้ว ถ้ารักษาใจแค่นั้นมันเป็นไปไม่ได้ ดูจรวดลึ จรวดที่ยิ่งขึ้นบนอวกาศ เวลาหมดเชื้อเพลิงแล้วมันไปไหน

จิตก็เหมือนกัน ถ้าเรามีสติมีปัญญาทำความเข้าใจให้มันมั่นคงขึ้นมาแล้วใช้ปัญญาไป มันจะอยู่อย่างนั้นได้ไหม นี่พุทโธถึงทิ้งไม่ได้ใจ พุทโธนี้ทิ้งไม่ได้เลย จะปฏิบัติสูงส่งขนาดไหน พุท

โธจะต้องแนบตลอดไปเลย ต้องมีคำบริกรรมแนบตลอดไป เพราะต้องเดิมเชื่อเพลิงตลอดไปไง เรา จะพาจรวดนี้ให้ออกจากโลก เราจะพ้นจากแรงดึงดูดของมันไป ใช้พลังงานแค่ไหน เราจะใช้แรงขับ แค่ไหน แล้วแรงขับที่มันขับออกไปแล้วแรงโน้มถ่วงมันดึงกลับไปกลับมาด้วยความพิจารณาของเรา มันดึงไปดึงมา มันทำให้เราสับสนอยู่นี้ แล้วถ้ามันไม่มีอำนาจของมันก็ปล่อยเลย ตกสู่ทะเล ตกอยู่ทะเลทราย ตกมาเผาไหม้ ตกมาแล้วมันเผาไหม้หมดเลย เผาไหม้หมดเลยก็ว่างหมดเลย สบาย หมดเลย มิจฉาไปเลย บ้องตื้น

ถ้าครูบาอาจารย์บ้องตื้น มันจะทำให้เราเวียนว่ายตายเกิดอยู่อย่างนั้นแล้วสำคัญตนว่าเป็นนักปฏิบัติ สำคัญตนว่ามีคุณธรรมในหัวใจ มันเป็นความสำคัญ มันไม่เป็นความจริง ถ้าเป็นความจริง เห็นไหม เราขอนิสัย เรามีครูมีอาจารย์ ครูบาอาจารย์ของเรานี้ เห็นไหม ผู้ใหญ่นะ คนที่ผ่านโลก มาแล้วจะสั่งสอนผู้ที่ปฏิบัติใหม่ มันเริ่มต้นจากไม่เป็นอะไรเลย จะวางรากฐานกันอย่างไร ถ้าเริ่มต้น จากไม่เป็นอะไรเลย เราไม่เป็นอะไรเลย เห็นคนที่ประสบความสำเร็จแล้วเขาเป็นเศรษฐีโลก เขา เป็นเศรษฐีธรรม เขามีคุณธรรม เราก็จะเลียนอย่างนั้นมันเป็นไปได้

สิ่งที่เป็ขึ้นมามันเป็นขึ้นมาจากมรรค ศีล สมาธิ ปัญญา นี่เหมือนกัน ถ้าเราจะเป็นอย่างนั้น เราต้องกลับไปไปที่ศีล สมาธิ ปัญญา เราต้องไปทำความสงบของใจเข้ามา ศีล สมาธิ ปัญญา เกิดจาก มรรค เวลาพิจารณาไปแล้วมรรคสามัคคีมันรวมตน มันสมุจเฉทปหาน มันชำระล้างกิเลสเป็นขึ้น เป็นตอนขึ้นมา

พระโศคาบันละสังโยชน์ ๓ ตัว พระสกิทากามีการระกะปฏิเสธอ่อนลง พระอนาคามีการ ระกะปฏิเสธขาดไป พระอรหันต์ละสังโยชน์เบื้องบน การระกะ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา นี่สังโยชน์อย่างละเอียด เขาจะเป็นกันตรงนั้น เขาเป็นพระอรหันต์กันด้วยมรรคญาณ เขา เป็นพระอรหันต์กันด้วยความเพียรชอบ เขาเป็นพระอรหันต์กันที่นั่น เขาไม่ได้เป็นพระอรหันต์ว่า ไปเห็นเขาทำอย่างนั้นแล้วทำตามเขา ไปเลียนแบบเขา เลียนแบบการกินการอยู่ เลียนแบบข้อวัตร เลียนแบบพฤติกรรม พฤติกรรมเขาเป็นพระอรหันต์ก็อยากจะเป็นแบบเขา มันไม่ใช่ บ้องตื้น

นั่นมันดำรงชีวิตประจำวันไง มันไม่ใช่เหตุและผลความเป็นพระอรหันต์ การเป็นพระอรหันต์ มันต้องรู้ดี รู้ถึงที่มาตั้งแต่หัวใจของเราสิ เห็นไหม ครูบาอาจารย์ที่ท่านไม่บั้งตัน ท่านถึงวางหลักการให้เราได้ก้าวเดิน ถ้าครูบาอาจารย์บั้งตันก็ อ้าว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ห้ามไตรจีวร จีวรเป็นธงชัยของพระอรหันต์ เราก็ห้ามกันอยู่นี้ ไอ้เรานี้ไอ้พวกจี้กาก ห้ามธงชัยของพระอรหันต์อยู่นี้ แล้วเป็นไรละ ก็เป็นจี้กากใจ ไม่ได้เป็นพระอรหันต์อย่างเขา แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านห้ามผ้ากาสาเยะ เห็นไหม นี่ธงชัยของพระอรหันต์

พวกเราเห็นทุกข์เห็นยากขึ้นมา เห็นทุกข์ในวัฏสงสารเราก็มาบวช บวชแล้วก็เป็นสมมุติสงฆ์ ก็ได้ห้ามไตรจีวรเหมือนกัน แล้วเป็นพระอรหันต์ใหม่ ถ้าเราจะไปเลียนแบบให้เหมือนไปเห็นว่าเขาทำอย่างนั้น เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าครูบาอาจารย์ทำอย่างนั้น เราจะทำอย่างนั้น นี่ไง บั้งตัน อยากจะเป็นอย่างนั้น แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านก็ให้ทำอย่างนั้น แต่ทำอย่างนั้นแบบนักศึกษา ทำแบบนั้นแบบคั่นคว่า ศึกษาคั่นคว่าแล้วพยายามบังคับใจให้เป็นแบบนั้น บังคับใจ อาริยวัตร ข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม ขอนิสัยแล้วอุปฐากคุณแล ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม ไม่ใช่ครูบาอาจารย์บั้งตัน

ครูบาอาจารย์บั้งตันจะเรียกร้องให้ออกเอาใจ แต่ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมท่านให้เราทำเพื่ออกคิเลสของเรา ให้เราทำเพื่อว่า สิ่งที่อยู่ในใจของเรามันอหังการทั้งนั้น คนเสมอกน คนเท่าคน แล้วเราทำไมต้องเคารพบูชาละ เคารพบูชาเพราะจิตใจท่านสะอาด กว่าที่จิตใจท่านสะอาด ท่านล้มลุกคลุกคลานมาแคไหน ท่านพยายามทำของท่าน ท่านสำรอกกายของท่าน นี่รอดตายมาทั้งนั้น ท่านปฏิบัติมาสละตาย สละทุกๆ อย่างเพื่อให้จิตใจของท่านได้วิวัฒนาการพัฒนาการมาจนเข้าไปสู่สังขารมอันนั้น แล้วเราอยากเป็นอย่างนั้นๆ เราอยากเป็นอย่างนั้น เห็นไหม สิ่งทีครูบาอาจารย์สอนสอนเพื่อจะจิตเสี้ยน ศีลจะเป็นรื้อกัน ไม่ใช่ให้กิเลสมันเพ่นพ่าน

คนมันก็เหมือนคน แต่ทำไมเราเคารพบูชาครูบาอาจารย์ของเราละ เราเคารพครูบาอาจารย์ของเราเพราะว่าท่านได้สำรอก ท่านได้คาย สิ่งนั้นท่านรู้ว่ามันวิกฤตขนาดไหน ถ้ามันวิกฤตขนาด

ไหนแล้วตอนนี้เราจะทำตามๆ จิตใจของเราพอมันไปเจอไฟไหม้ฟางมันก็ว่าวิกฤติทั้งนั้น แต่ถ้ามันเป็นความจริงแล้ว เห็นไหม ที่เราเคารพบูชากันทำอย่างนั้น ฉะนั้น สิ่งที่เราทำ เราทำข้อวัตรปฏิบัติ ตัดผ้า ย้อมผ้า ปะผ้า ดูแลผ้า

สิ่งใดเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย ไม่ใช่ว่าปะผ้าก็เอาผ้าเป็นสภาวะ เป็นไตรสรณคมน์ ไม่ใช่ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นไตรสรณคมน์ ผ้านี้คือข้อวัตรปฏิบัติ การฝั่ง การเก็บ การพับ เพื่อความเป็นระเบียบ บิณฑบาตมาได้สิ่งที่เป็นอาหารมา ครูบาอาจารย์ท่านเป็นธรรมนะ อย่างบิณฑบาตครูบาอาจารย์ได้อะไรมา จะใส่บาตครูบาอาจารย์ทั้งนั้น อยากให้ครูบาอาจารย์ของเราได้ฉันสิ่งที่ดีๆ อยากให้ครูบาอาจารย์ฉันแล้วท่านจะได้สุขภาพแข็งแรง เพื่อเราจะได้มีร่วมโพธิ์ร่วมไทร เขาทำกัน เขาเคารพบูชากันด้วยหัวใจ มันไม่มีอะไรแอบแฝงเลย

แต่ถ้าบ่อดั้น มันบอกมันดีกว่า มันทำได้เนียนกว่า มันทำได้สวยงามกว่า อันนั้นมันเป็นวัฒนธรรม มันเป็นมารยาท มันไม่มีสิ่งใดอยู่จริง มันไม่มีความจริงใจเลย แต่ถ้ามีความจริงใจ สิ่งนี้มันเป็นวิธีการ วิธีการที่เราจะบังคับใจของเรา เวลาปฏิบัติพุทฺธๆ ปัญญาอบรมสมาธิ จิตเราสงบแล้วนี่ไม่ให้ส่งออก การส่งออกไป มันส่งออกจากจิต จิตมันมีพลังงานมันส่งออก ส่งออกไปสู่ความรู้สึกความนึกคิด ส่งออกไปรู้เห็นต่างๆ เรียกว่าส่งออก สิ่งที่ส่งออก ถ้าเราพุทฺธๆ จิตมันสงบเข้ามานี่ มันสกัดทิ้งเข้ามา มันเป็นเอกเทศ มันเป็นหนึ่งใน สมาธิคือจิตสงบที่ไม่สามารถรับรู้อารมณ์ได้นั่นคือสมาธิ ถ้ามันฝีกออกใช้ปัญญา ปัญญาที่เกิดจากสัมมาสมาธิ แล้วมันไปเกิดอย่างไร ไม่ใช่บ่อดั้นเหว

ทำสมาธิ เป็นพลังจิต แล้วมันจะเกิดปัญญา มันจะเกิดการวิวัฒนาการ วิวัฒนาการมันก็ธรรมะเป็นธรรมชาติใจ โลกมันแปรปรวนอยู่นี่ไง เห็นไหม ทวีปเคลื่อนตลอดไปไง ถ้ามันจะเป็นก็เป็นแบบโลกนี้ไม่มีสิ่งใดคงที่ มันแปรสภาพ แล้วแปรสภาพมันเป็นแร่ธาตุ แปรสภาพแล้วเป็นอย่างไร แปรสภาพเพราะวิทยาศาสตร์มันพิสูจน์ได้ไง ว่าทวีปเคลื่อนออกจากกันปีละ ๒ นิ้ว

วิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้หมด แล้วโลกนี้เป็นพระอรหันต์ใหม่ ทวิปเป็นพระอรหันต์หรือเปล่า มันเคลื่อนของมันอยู่เป็นพระอรหันต์ใหม่ ไม่เป็น แต่วิทยาศาสตร์รู้

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าส่งออก ส่งออกไปไหน ส่งออกไปมันก็ออกจากจิตไป มันส่งออกนอก แต่ถ้าไม่ส่งออกมันไปอยู่ไหน ไม่ส่งออก เราพุทธโชนี จิตมันเป็นสัมมาสมาธิ แล้วถ้ามันเกิดปัญญา ละ ปัญญามันเกิดจากปัจจุบันนี้มันเกิดอย่างไร ไม่ใช่ปัญญาอย่างนั้น มันปัญญาบ่อดั้น ตัวเองบ่อดั้น ไม่มีวิฤทธิภาวะยังสอนให้คนอื่นบ่อดั้น โดยการอ้างอิงว่าทำแบบธรรมวินัย โดยการอ้างอิง ก็อปปีมา ทำให้เนียน ให้เหมือน มันไม่มีหрок มันจะได้ถ้าศีล สมาธิ ปัญญา คนจะสูงต่ำดำขาวขนาดไหนเวลาจะพ้นจากทุกข์พ้นจากด้วยมรรคทั้งนั้น แล้วมรรคใครเป็นคนชี้หน้า

มรรคนี้ถ้าไม่ใช่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านจะวางข้อวัตรปฏิบัติให้พวกเราก้าวเดินได้อย่างไร ล้มลุกคลุกคลานมาขนาดไหน พยายามปฏิบัติให้จิตขึ้นมาตามความเป็นจริง ถ้าจิตไม่เป็นความจริงขึ้นมา มันก็ล้มลุกคลุกคลานอยู่นั่นละ แต่พอจิตถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาแล้ว เห็นใหม่ คุณิเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้หนอ มันลึกลับมหัศจรรย์จนจะบอกใครไม่ได้เลย

มันลึกลับมหัศจรรย์จนบอกใครไม่ได้ ท่านมีอำนาจวาสนาขนาดไหนถึงได้วางเป็นข้อวัตรได้ไง พอข้อวัตรแล้วไปไหน จิตมันอยู่กับข้อวัตร จิตมันอยู่กับธรรมวินัย มันไม่ส่งออกไปทางโลกอย่างใดก็แล้วแต่มันก็ยังอยู่ในกรอบในเขต ถ้ามันสงบเข้ามา ถ้ามันพัฒนาการไป เดี่ยวครูบาอาจารย์สอนเอง เดี่ยวครูบาอาจารย์จะยกขึ้นสู่วิปัสสนา แล้วมันจะสู่สัจจะความจริง

ถ้าครูบาอาจารย์ไม่บ่อดั้น ท่านรู้ว่าวิวัฒนาการของจิตมันจะเป็นแบบใด แต่เราไม่มีวิฤทธิภาวะ จิตของเราอย่าไม่เจอ ทำสมาธิไม่เป็นคือไม่รู้จักจิต ใครทำสมาธิเป็นมันจะเห็นจากจิต นั่นละ จิตแท้ จิตจริงมรรคผลนิพพานจะเป็นความจริง เพราะเกิดจากความจริงกับความจริงด้วยกัน

จิตปลอม คือ จิตทำให้เนียน จิตทำให้เหมือน จิตทำแอบอ้าง จิตปลอม ความรู้ความเห็นปลอมหมดเลย มันเป็นกรรมฐานบ๊องตื่น มันไม่เป็นกรรมฐานความเป็นจริง ถ้ากรรมฐานเป็นจริงเห็นไหม เขาจะไปดาวอังคารกัน หลวงตาบอกว่า กรรมฐานจรวด กรรมฐานดาวเทียม เดี่ยวนี้เขาจะเอารัดเอาสั้น นั่นกรรมฐานจรวดกรรมฐานดาวเทียม มันออกนอกโลกไปแล้ว ดาวเทียมมันไม่ใช่ดวงดาวที่แท้จริง ดาวเทียมมนุษย์สร้างขึ้น นี่ก็เหมือนกัน กรรมฐานดาวเทียมไง

ทำให้เนียน ทำให้เหมือน แต่มันบ๊องตื่น ไม่มีความจริง ฉะนั้น เราเอาความจริง ใครจะจริง ใครจะแท้ นั่นมันเป็นกรรมของสัตว์ ในเมื่อสัตว์มันมีวุฒิภาวะขนาดนั้น คนมีความรู้ขนาดไหน มันก็แสดงออกขนาดนั้นแหละ คนมีความรู้ความเห็นขนาดไหน มันก็แสดงออกได้เท่าความรู้ความเห็นของมัน เท่านั้นเอง แต่ผู้รู้จริงเขามี ครูบาอาจารย์ที่รู้จริงท่านมี ท่านสังเวชใจ ฉะนั้น เราจะประพฤติปฏิบัติกัน

พรุ่งนี้จะวันเข้าพรรษา เข้าพรรษาแล้วถ้าเราจะอธิษฐานอุทิศกุศลต่างๆ บอกกันไว้ให้พอรู้กันว่า เขาอธิษฐานอุทิศกุศลข้อนั้นไว้ ฉะนั้น เวลาเขาทำไปแล้วมันจะได้ไม่ขวางตาคนอื่นไง แต่ถ้าเราไม่รู้ เขาทำอย่างนั้นทำไม เพราะเขาอธิษฐานของเขาไว้ สัจจะของเขา ฉะนั้น กรรมฐานเรานี้เขาจะคอยระวังกัน เขาจะให้โอกาสต่อกัน จะอยู่กันด้วยความเข้าใจกัน นี่สัปปายะ ๔ หมู่คณะเป็นสัปปายะ ถ้าหมู่คณะเป็นสัปปายะ เรามีแต่ความเพียร มีความวิริยะอุตสาหะ ทำคุณงามความดีของเราขึ้นมา แล้วคุณงามความดีของเราขึ้นมา สีส สมานธิ ปัญญา มันเกิดจากใจของเรา เราสู้ของเรา เราเห็นของเรา ใครจะดูถูกเหยียดหยามเรื่องของเขา เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านอยู่ในป่าในเขา ไร่ พระจรวดดาวเทียมมันมีความสุขของมันทั้งนั้น มันเดินทางรอบโลก มันทัศนศึกษาทั่วโลก แต่ของท่านอยู่ในป่าในเขาท่านมีความสุขของท่าน

โลกมันมาจากไหน มึงยังหลงโลกกันอยู่หรือ ถ้ามึงยังหลงโลกอยู่มึงจะหาโลกที่ไหน แต่ครูบาอาจารย์เราท่านเข้าใจในใจของท่าน ไร่พวกนั้นยังทัศนศึกษากันรอบโลก นั่นกรรมฐาน นั่น

กรรมฐานของเขา ฉะนั้น ใครจะคิดเห็นเรื่องของเขา เราพัฒนาการของเรา เราทำใจของเรา เพื่อ
ประโยชน์กับเราเอวัง